

Nesprejemljiv predlog

V Mohorjevem koledarju za leto 1975, ki ga je izdala celjska Mohorjeva družba, najdemo med raznim gradivom zelo zanimiv in poučen prispevek z naslovom »Cona B - cerkveno pravni in upravni problem«.

Ko smo ta članek prebirali, skoraj nismo mogli verjeti svojim očem in zato je »primorski duhovnik«, ki je pisec članka, modro in pravilno ravnal, ko je tudi širši javnosti razgrnil cerkveno-upravno stanje na ozemlju, ki je po drugi svetovni vojni pripadlo Jugoslaviji.

Znano nam je sicer, da je vatikanska diplomacija v zgodovini vedno bila zelo »previdna« pri določevanju novih meja posameznih škofij, če je takšna potreba nastala zaradi spreminjanja državnih meja. Sv. sedež se v takih primerih običajno ravna po nepisanem pravilu, da lastne cerkvene upravne zadeve ureja, potem ko je posvetna oblast že bila dokončno rešila svoje probleme.

Toda v primeru, ki ga omenjamo, je vatikanska »previdnost« vsekakor pretirana, saj vlada s strogo formalnega vidika na ozemlju, ki je leta 1947, ko je potala veljavna mirovna pogodba, prava pravcata zmeđa. »Apostolska administratura za Slovensko Primorje« je pravzaprav sestavljena iz treh, oziroma štirih posebnih administratur, saj obsega njeno ozemlje del goriške-tržaško-kopske, reške in puljsko-poreške škofije. Povsem upravičeno zato člankar v Mohorjevem koledarju trdi, da gre za edinstven primer v vsej katoliški Cerkvi.

Od konca druge svetovne vojne je že poteklo skoraj 30 let, od podpisa mirovne pogodbe že 28 let in od podpisa londonskega sporazuma več kot 20 let. Naša javnost zato nikakor ne more razumeti, kje tičijo pravi razlogi, ki Sv. sedežu branijo, da bi po tolikih letih, tako važen problem dokončno uredil in ustanovil škofijo z rezidencialnim škofom. Morda bi celo kazalo ustanoviti dve škofiji na ozemlju Slovenskega Primorja, glede na dejstvo, da to ozemlje sega od Julijskih Alp do morja.

Naj bodo razlogi takšni ali drugačni, dejstvo je, da pomeni vatikansko ravnanje najprej hudo žalitev za slovenske vernike in vso slovensko ljudstvo, hkrati pa potuho tistim italijanskim nacionalističnim krogom, ki še vedno žonglirajo z lažnim vprašanjem tako imenovane cone B. Če je namerič res, kar trdi omenjeni člankar, in sicer, da nova škofija ni bila ustanovljena, ker Sv. sedež čaka na italijansko priznanje jugoslovanske suverenosti nad ozem-

(Dalje na 8. strani)

Slovenska skupnost solidarna s koroškimi Slovenci

V petek, 31. januarja, je bila redna seja Izvršnega odbora Slovenske skupnosti. Na dnevnem redu so bila organizacijska vprašanja, volitve v šolske svete na slovenski realni in klasični gimnaziji v Trstu, tajniško poročilo o krizi občinskega odbora v Trstu in o možnih razpletih, stanje v pokrajinski upravi v zvezi z uvajanjem slovensčine ter volitve v kraško gorsko skupnost. Deželni svetovalec Štoka je poročal o možnosti uporabe slovensčine v deželni upravi in o potrebnih zakonskih osnutkih s tem v zvezi.

Glede na bližajoče se volitve na Koroškem je Izvršni odbor Slovenske skupnosti soglasno sprejel naslednjo solidarnostno izjavo z Enotno slovensko listo na Koroškem:

»Slovenska skupnost pozdravlja ustanovitev Enotne slovenske liste na Koroškem, ki ji načeluje dr. Pavle Apovnik. Dejstvo Enotne slovenske liste na Koroškem je najzgovornejši dokaz, da so koroški Slovenci dosegli visoko raven politične zrelosti in spoznali, da se manjšinska skupnost, ki ji odrekajo skoraj vse osnovne pravice, do teh pravic pribori le tako, da se prvenstveno opre na lastne sile. Samo prvenstveno slovenska politična formacija, ki pa je široko

odprta do celotne koroške in avstrijske stvarnosti, si za svoje glavne cilje lahko postavi prvenstveno slovenske interese in se tudi dosledno bori za njihovo uveljavitev.

Že samo dejstvo avtonomne in enotne slovenske politične formacije je torej velik uspeh koroških Slovencev, posebno še, ker je bil dosežen v genocidno-hujškem vzdušju, ki ga ustvarja med obema narodnostima Heimatdienst, s potuho obeh velikodržavnih strank.

Enotna slovenska lista in enotnost vseh Slovencev je najboljši odgovor na dobrikanje socialističnega prvaka Wagneria Heimatdienstu in nacističnemu duhu, ki je na Koroškem še zmeraj živ.

Pravice koroških Slovencev so zajamčene z avstrijsko državno pogodbo, z avstrijsko ustavo, z listino Združenih narodov, ki jih danes načeluje Avstrijec Waldheim. Zakaj torej teh pravic ne spoštujejo?

Enotni slovenski listi želimo, da bi se na volitvah dobro odrezala in tako izpričala voljo koroških Slovencev, da se še dalje ohranijo na svoji zemlji in se na njej čim bolj uveljavijo, ker je to neodtujljiva pravica«.

MEDPARLAMENTARNA KONFERENCA V BEOGRADU

Predsednik medparlamentarnega sveta Indijec Sing Dilon je v petek 31. januarja, v Beogradu odprl drugo medparlamentarno konferenco o evropskem sodelovanju in varnosti. Na konferenci polnopravno sodeluje 27 odposlanstev parlamentov Evrope, Amerike in Kanade. Poleg tega so navzoči kot opazovalci predstavniki devetih neevropskih parlamentov, tako na primer iz Egipta, Sirije, Tunizije in Izraela, ter odposlanci Združenih narodov, mednarodne kulturne organizacije UNESCO, Svetovne zdravstvene organizacije ter Evropskega sveta.

Več govornikov je poudarilo, da mora biti zaključno obdobje evropske konference na najvišji ravni. Opozorili so tudi na dejstvo, da je evropska varnost povezana z varnostjo drugod po svetu, zlasti na Sredozemlju. To pomeni, da graditev varnosti v Evropi še ne zagotavlja miru, če se tudi v drugih delih sveta ne rešujejo in preprečujejo krize ter sovražnosti.

Na konferenci so prebrali poslanico, katero je predsednik Tito poslal iz črnogor-

skega obmorskega kraja Igala, kjer je na počitnicah in na zdravljenju.

»Problemi o katerih bo razpravljala konferenca — pravi Tito — so zelo aktualni. Njeni udeleženci lahko mnogo prispevajo k njihovemu reševanju kot predstavniki svojih narodov oziroma kot člani parlamentov, v katerih neposredno prihajata do izraza mišljenje in interes vseh delov družb, ki sestavljajo današnjo Evropo. Parlamenti imajo veliko odgovornost za obstoj miru in od njih je stvarno zahtevati in pričakovati, da bodo prevzeli še večjo vlogo v medsebojnem spoznavanju, zblizevanju in sodelovanju narodov ter v določanju poti razvoja na naši celini.

»Pozitivne spremembe, ki jih je opaziti v odnosih med evropskimi državami v zadnjih letih — nadaljuje jugoslovanski predsednik — utrjujejo naše prepričanje, da se v Evropi lahko oblikujeta trajni mir in varnost za vse evropske države. Evropski narodi se zavzemajo za mir na svojem območju, zavzemati pa se morajo tudi za (dalje na 3. strani)

RADIO TRST A

: : NEDELJA, 9. februarja, ob: 8.00 Koledar. 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša. 9.45 Glasba Muzia Clementija. 10.15 Poslušali boste. 11.15 Mladinski oder: »Skriti zaklad«. Napisala Renata Fraccarié, dramtizirala Mara Kln. Prvi del. Režija: Lojzka Lombar. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Glasbena skrinja. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj. 13.30-15.45 Glasba po željah. 14.30 Nedeljski vestnik. 15.45 Nedeljski koncert. 16.30 Šport in glasba. 17.30 »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Veseloigra, napisal Anton Tomaž Linhart. RO. Režija: Jože Peterlin. 19.00 Ljudske iz vseh dežel. 19.30 Zvoči in ritmi. 20.00 Šport. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 22.00 Nedelja v športu. 22.10 Sodobna glasba. 22.25 Ritmične figure.

: : PONEDELJEK, 10. februarja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio zaš ole (za srednje šole): »Od stare Emone do današnje Ljubljane«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za srednje šole -p onovitev). 18.50 Baročni orkester. Giovanni Battista Pergolesi: Koncert v g duru. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 19.20 Jazz glasba. 20.00 Športna tribuna. 20.35 Slovenski razgledi: Srečanja - Orglar Hubert Bergant. Primož Ramovš: Dve eoralni predigrji: Fanfara. Samo Vremšek: Sonata quasi una fantasia - Rastline v domačem izročilu - Slovenski ansambli in zbori. 22.15 Klasiki ameriške lahke glasbe.

: : TOREK, 11. februarja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 12.50 Medigra za glasbila s klaviaturo. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Altistka Elisabeth Höngen, pianist Günther Weissenborn. 18.45 Jazz ansambel Santa Paumba. 19.10 Italijanski dialektični pesniki v Trstu (Josip Tavčar). 19.30 Za najmlajše: pravljice, pesmi in glasba. 20.00 Šport. 20.35 Veliki pustni ples.

: : SREDA, 12. februarja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za prvo stopnjo osnovnih šol) »Pogled v naravo: zima se poslavlja«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za prvo stopnjo osnovnih šol - ponovitev). 18.50 Sopranistka Ada Merni - Morico in pianist Livio Picotti izvajata samospeve Huga Wolfa in Richarda Straussa. 19.10 Avtor in knjiga. 19.30 Zbori in folklor. 20.00 Šport. 20.35 Simfonični koncert. Vodi Lorin Maazel. 21.50 Motivi iz filmov in glasbenih komedij.

: : ČETRTEK, 13. februarja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Slovenski razgledi. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Skladatelji: Karol Pahor, (Milko Rener). 19.10 Zgodovina verskih gibanj v Italiji. (Paolo Brezzi). 19.25 »Pisani balončki« (Krasulja Simoniti). 20.00 Šport. 20.35 »Sestanek ob izhodu«. Radijska drama, napisal Vladimir Cajoli. Prevedla Marija Raurik. RO. Režija: Stana Kopitar.

: : PETEK, 14. februarja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol) »Ljudje in poklici: frižerka«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.00 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol - ponovitev). 18.50 Sodobni slovenski skladatelji. 19.15 Slovenska povojna lirika: »Čisti ognji - soogenje s pesništvo Karla Vladimirja Truhlarja« (Lev Detela). 19.30 Jazz glasba. 21.25 V plesnem koraku.

: : SOBOTA, 15. februarja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Poslušajmo spet. 13.30-15.45 Glasba po željah. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Hornist Niko Pertot, pianistka Silvana Pretner. 18.45 Glasbena zlepljenka. 19.10 Kulturni spomeniki naše dežele. 19.40 Pevska revija.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 ♦ Odgovorn urednik: Drago Leaiša ♦ Tiska tiskarna Graphart Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51

Bližnji vzhod in energetska vprašanja

Ameriški zunanji minister Kissinger se pripravlja na novo posredovanje na Bližnjem vzhodu. Medtem je egiptovski predsednik Sadat kupil nadaljnje orožje za milijardne vsote, tokrat v Franciji, a v Združenih državah sta imela posvete o vojni na Bližnjem vzhodu in o petroleju predsednik Ford in britanski ministrski predsednik Wilson.

Države uvoznice petroleja so se dogovorile o zmanjšanju potrošnje ter o čimprejšnjem prehodu na uransko energijo. Sovjetski zunanji minister Gromiko je znova prišel na pogovore na Bližnji vzhod in Združene države vedno bolj kažejo, da hočejo urediti spor glede Bližnjega vzhoda v okviru globalne svetovne strategije, za katero je nekak ideolog ravno Kissinger. V okviru te globalne strategije se je Amerika močno angažirala na pogajanjih s Sovjetsko zvezo, med drugim v okviru atomske razorožitve z ženevskimi pogajanjmi, znanimi pod imenom SALT.

Enako je odraz globalne svetovne politike Kissingerjevo opozorilo, da bodo Združene države nastopile s silo, če bi Arabci hoteli s petrolejskim izsiljevanjem uničiti

njihovo gospodarstvo. Spor na Bližnjem vzhodu se tako ne tiče več samo obstoja izraelske države, marveč gre za obsežnejše svetovne interese.

Svetovni tisk v svojih komentarjih piše, da je morebitna ameriška zasedba vsaj dela petrolejskih vrelcev na Bližnjem vzhodu z vojaškega vidika razmeroma lahka stvar. V Perzijskem zalivu je na področju od Kuwaita do Al Katarja na razdalji kakih 700 kilometrov okrog 40 odstotkov petroleja držav izvoznic. Sovjetska zveza — dodajajo komentatorji — ne potrebuje petroleja, seveda pa je pripravljena izkoristiti arabsko ogorčenje proti Združenim državam v primeru njihovega vojaškega nastopa.

Tako pa spet prihaja na dan globalna svetovna strategija, v okviru katere se spoznavata Moskva in Washington.

—o—

8. t.m. bo v prostorih SKK Prešernova proslava. 9. t.m. bo vedno v klubu Pustna nedelja.

Na sporedu so igre, prosta zabava in tradicionalni ples.

Mihec in Jakec se menita od Vidalijeve knjige in de morbet Stalina nikoli ni blo

— Si vidu, Mihec, še zmeram nekej diskutirajo od tiste Vidalijeve knjige od dvajsetega kongresa.

— In se tudi pričajo. Jest rečem, de more bet Vidaliju zou, de je tisto knigo napisau, zatu ke zastran tega mu zdej na sestankih delajo same očitke jn se more revež samo branet. Si gvišno ni mislu, de bo kniga vzdignela tolko praha.

— Tudi jest mislem, de je falu, ke jo je napisau. Vse je blo taku lepu pozableno jn vsi grehi vse odpeščeni, zdej je pej uan vse spet zblodu jn spravu ves drek spet na vrh. Po mojem be mogu dobet od KPI ukor, zatu ke je samo škodu ugledu jn nezmotljivosti partije.

— Sej je an profesor reku, de je tista kniga kočliva. Jest ne znam, kej je tou reč s tem, ma de je kočliva, mislem tudi jest. Ma be reku, de je tudi poučna. Zatu ke z nje zveš, de dokler je človek mlad, se zaletava ku teliček jn pride h pameti šele, kadar postane senator.

— Ma stara trma mu ostane. Sej ni tou nanka odgovarjat zastran nacionalizmov u Trsti.

— Se zna, de ne. Kej bo uan anmi Slovenci odgovarjau zastran nacionalizmov? Ki smo? Uan ostane pr svojem jn tistmi, ke ni prou, pej nej si prebere.

— Ma se sliši tudi interesantne reči. Aden je, denmo reč, reku, de je glih Vidalijeva garda ta prva na sveti začela leta osemjštirideset antistalinistično borbo pruti titovcem.

— Še ke je biu Stalin živ?

— Taku, taku! Zatu ke do tistga leta so bli titovci strašni stalinisti.

— Ma čaki, Jakec! Tle je nekej zmešano. Če so bli titovci tašni stalinisti, pole je Stalin preganjau Jugoslavijo zastran stalinizma! Če reč, de je biu tudi Stalin antistalinist. Jn spet se me čudno zdi, de tabat, leta osemjštirideset u Trsti nismo neč znali od antistalinistične borbe jn smo povsod slišali samo hvalo od Stalina jn zmerjanje pruti titovcem.

— Sej, sej! Zatu ke titovci so bli stalinisti jn Stalin je biu antistalinist. Jn KPI glih taku.

— Ma dej, dej, ne stoj govort oslarij!

— Neč oslarij! Samo, de se ti, Mihec, na politiko jn zgodovino neč ne zastopeš. Vidi, uni dan je umrou u Pragi an stalinist, ke je biu velika glava. Se je klicau Novotny. Tista leta, kadar so po vseh satelitskih državah streljali jn obešani vesoke funkcionarje zastran titoizma, je tudi Novotny z enako škužo storu obejst Slanskega. Ma čez an par let, pole ke je Stalin umrou jn kadar so povsod delali revizije tisteh procesov jn se je povsod skazalo, de so jeh ubili po krivici, tabat se Novotny ni zgebu. Je reku, de s tisteh kart od procesa se vide, de Slanski ne be smeubet obsojen zastran titoizma ma zastran stalinizma; jn če so ga obejsli vre tabat, je vse u redi. Jn Mihec, zapouni si anbot za zmeram: politična zgodovina je an bot taka, an bot taka. Buh zna, morbet Stalina nanka nikoli ni blo jn se nam samo taku zdi.

— Znaš Jakec, meni se zdi, de neč ne zastopem.

— Se zna, de neč ne zastopeš. Sej jest ti zmeram tu pravem.

Zdravstvena reforma bolnišnic

S 1. januarjem letos so samoupravne dežele prevzele namesto bolniških blagajnih oskrbo prebivalstva v bolnišnicah. To je začetek zdravstvene reforme v Italiji na podlagi zakona številka 386 z dne 17. avgusta 1974.

Zdravstvena reforma prinaša številne novosti, katerih glavne so naslednje: oskrba v bolnišnici je odslej zajamčena brez časovne omejitve. Zdravstvene storitve so enake za vse državljane brez razlikovanja na kategorije. Svoboda pri izbiri zdravilišča je večja. Brezplačen sprejem v bolnišnice je razširjen tudi na siromake, čeprav niso zavarovani. Ustanovljen je deželni seznam, ki po vpisu prebivalcu daje pravico do brezplačnega sprejema v bolnišnico in zdraviliške domove, kateri imajo dogovor z deželno upravo. V ta seznam se lahko vpišejo vsi državljani, ki še niso bili zavarovani pri bolniških blagajnah. Postopek za sprejem v bolnišnico je poenostavljen, birokratske ovire so odstranjene in sprejem bolnika je za bolnišnico obvezen.

Do neposredne, brezplačne in časovno neomejene bolnišniške oskrbe imajo pravico vsi državljani, ki so vpisani pri ustanovah ter vzajemnih blagajnah za zavarovanje proti bolezni. Kot rečeno, imajo enako pravico tudi siromaki, ki so vpisani v ustreznih občinskih seznamih. Končno je uveden poseben seznam ali stalež, v katerega spadajo tisti, ki ne pridejo pod zgoraj omenjeni kategoriji, pa se nameravajo kljub temu posluževati deželne oskrbe v bolnišnicah. Tisti, ki se želijo vpisati v ta posebni seznam, bodo morali vložiti prošnjo na deželno odbornišvo za higieno in javno zdravstvo v Trstu, ulica Milano številka 19. Za ta vpis bo treba plačati letni znesek, ki odgovarja povprečnemu letnemu

izdatku za bolnišniško oskrbo posameznika. Za leto 1975 bo ta znesek dvignil zavarod za bolniško zavarovanje INAM, a brž ko bo znan, bodo z njim seznanjeni tudi prizadeti.

Za sprejem v bolnišnico ni potrebna nobena obveznost preventivnega značaja. Tudi v primeru navadnega sprejema v bolnišnico se bodo upravičenci lahko predstavili neposredno sprejemnemu oddelku bolnišnice. Tisti, ki so vpisani v bolniške blagajne, morajo predložiti dokument, iz katerega je razviden ta vpis. Dokument mora biti seveda overovljen. Za upokojenca zahtevajo podatki iz pokojninske knjižice oziroma vpisana številka pri bolniški blagajni. Tisti, ki so vpisani v posebne sezname deželne uprave, v pričakovanju izročitve zadevnega dokumenta, lahko predložijo obravec modre barve, katerega dobijo ob vložitvi prošnje za vpis.

Siromaki, ki so vpisani v občinskih seznamih, bodo dokazali pravico do bolnišniške oskrbe s potrdilom občine, ki je za to pristojna.

V nujnih primerih mora bolnišnica sprejeti bolnika tudi brez omenjene dokumentacije.

NASTOP MIRKA MESSNERJA

Slovenski kandidat na listi Avstrijske komunistične stranke pri bližnjih volitvah na Koroškem Mirko Messner (na drugem mestu na listi) je govoril v sredo, 5. t.m. zvečer na sedežu KPI na Trgu stare mitnice v Trstu v okviru »Večera solidarnosti s koroškimi Slovenci«. Govoril je o boju koroških Slovencev proti fašizmu in za narodne pravice.

Komunistom je treba priznati živahno pobudo v pogledu manjšinskih problemov in veselje do diskusije, kar pa se zelo pograša na nekomunistični strani slovenskega političnega življenja na Tržaškem.

VLADNI KOMISAR SPREJEL PREDSTAVNIKA SLOVENSKE PROSVETE

Vladni komisar Di Lorenzo je 31. januarja t.l. sprejel kulturna predstavnika Marija Maverja, predsednika Slovenske prosvete, in dr. Franca Mljača ter se z njima zadržal v daljšem razgovoru. Kulturna predstavnika, ki ju je spremljal deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Štoka, sta vladnega komisarja seznanila z nekaterimi problemi, ki jih ima danes slovenska kultura na Tržaškem, s posebnim ozirom na probleme Slovenske prosvete. Vladni komisar je ob koncu obljubil delegacijo, da se bo zanimal za nakazane probleme.

Razdelitev državnih podpor različnim strankam

Uradni list je objavil seznam državnih dotacij posameznim strankam za njihovo politično udejstvovanje. Finančni prispevki so razdeljeni po zbornicah in strankah.

Parlamentarna skupina krščanske demokracije (265 poslancev) bo prejela 10 milijard in 500 milijonov lir, senatna skupina (136 senatorjev) 5 milijard 266 milijonov.

Komunistična skupina v zbornici (175 poslancev) 7 milijard 292 milijonov, za senatno skupino (83 članov) 3 milijarde 414 milijonov.

Socialistična stranka, 6 poslancev: 3 milijarde 220 milijonov; 36 senatorjev, ena milijarda 772 milijonov.

Na misovsko stranko (55 poslancev, odpadejo tri milijarde, šest milijonov, za se-

na (26 senatorjev) ena milijarda 422 milijonov.

Socialni demokrati stranki je določenih dve milijardi 78 milijonov za parlament, 933 milijonov za senat.

Liberalni stranki je določenih za parlament ena milijarda 756 milijonov, za senat pa 863 milijonov.

Republikanska stranka bo dobila eno milijardo 578 milijonov.

Mešana skupina v parlamentu (trije južnotirolski nemški poslanci, eden valdostanski 96 milijonov, ista skupina v senatu 62 milijonov.

—o—

NITI »ZGODOVINSKI KOMPROMIS«, NITI »PREDNOST«

Glavni politični dogodek tega tedna v Italiji je bilo tridnevno zasedanje vsedravnega sveta Krščanske demokracije v Rimu. Na zasedanju je dobil Fanfani skoraj 80-odstotno večino za svojo politično linijo. V svojem poročilu je odločno odklonil tako »zgodovinski kompromis«, ki ga ponujajo Krščanski demokraciji komunisti, kot tudi »prednostni odnos«, ki ga zahtevajo od krščansko-demokratske stranke socialisti, glede na ostali dve levo-sredinski stranki. Fanfanijev cilj — in z njim cilj večine njegove stranke — je obnovitev leve sredine štirih strank, v kateri mora imeti Krščanska demokracija tako vlogo, kakršna ji po njeni moči gre. V opoziciji proti Fanfaniju sta obe levi struji v stranki. »Nove sile« in »Baza«. Na zasedanju so podprli Morovo vlado.

MEDPARLAMENTARNA KONFERENCA V BEOGRADU

(nadaljevanje s 1. strani)

mir v drugih delih sveta, kajti mir in varnost v svetu sta nedeljiva. Vsi bi morali pokazati več občutljivosti in angažiranosti za obravnavanje spopadov in sovražnosti v drugih delih sveta. Evropa je v svoji preteklosti zadosti občutila posledice politike sile in zato se danes ne bi smela sprijazniti z njeno uporabo v reševanju mednarodnih vprašanj«.

V splošni razpravi na medparlamentarni konferenci je govoril tudi jugoslovanski predstavnik Vilfan. Obrazložil je znana jugoslovanska gledišča na probleme varnosti in sodelovanja v Evropi ter se je posebej ustavil pri vprašanjih, ki se tičejo izvajanja, spoštovanja in zagotavljanja pravic narodnih manjšin. To je — je poudaril Vilfan — bistveni element demokratizacije mednarodnih odnosov ter povečuje možnosti, da se človek kot posameznik ter kot pripadnik etnične skupine svobodno izraža v lastnem jeziku, goji svojo kulturo ter enakopravno z drugimi narodi prispeva h kulturi in civilizaciji mednarodne skupnosti. Manjšine so in morajo biti pri uresničevanju takšnega položaja dejavnik prijateljstva in sodelovanja med sosednimi narodi.

DISKUSIJA O ZAPOSTAVLJANJU SLOVENŠČINE V SINDIKATIH

V četrtek, 30. januarja, je bila v okviru četrtkovih diskusijskih večerov v ulici Donizetti 3 razprava o vprašanju dvojezičnosti v sindikatih v Trstu. Zelo pičla udeležba je pokazala, da vprašanje uveljavljanja slovenščine v sindikatih le malokoga zanima, še najmanj pa tukajšnje slovenske organizacije, saj se ni diskusije udeležil niti en njihov predstavnik, čeprav bi morale ravno one najbolj podpreti zahteve slovenskih delavcev in nameščencev po dvojezičnosti v sindikatih, saj je v nekaterih sindikalnih enotah, npr. v pristanu, do 50 odstotkov Slovencev.

O tem bomo prinesli v prihodnji številki uvodnik sindikalista Borisa Gombača.

Šolske volitve v didaktičnem okrožju Nabrežina

V nedeljo bodo starši, učitelji in neučno usebje zbirali svoje predstavnike v šolski svet za področje didaktičnega ravnateljstva v Nabrežini. Starši so se predstavili s tremi listami, ločenimi po predelih. Prva, ki zajema področje od Medje vasi do Mavhinj, ima naslednje kandidate: Pahor Evgen, Legiša Manica, Terčon Marija, Pernarčič Marija, Rebula Dragica in Jori Silvana; na drugi listi so vsi kandidati iz nabrežinske šole in sicer: Venier Martin, Pertot Rožica, Visintin Lino, Caharija Ada, Grilanc Antonija in Devetak Stanko; končno kandidirajo na tretji listi, ki zajema področje od Slivnega, preko Šempolaja do Zgonika: Cante Marija, Antoni Gabrijele, Leghissa Elza, Franceschini Milena, Milič Irena in Grilanc Boris.

Učitelji se predstavljajo z dvema listama: na prvi kandidirajo: Zonta Daniela, Beltrami Marija, Chemelli Viktorja, Pahor Emilija, Kosmina Sonja in msgr. Kretič Ivan; na drugi pa: Zaccaria Lidija, Zerjal Marija, Ciuk Stanka, Bertocchi Anica, Bagozzi Emilia in Cataneo Ivana.

RAZSTAVA O KIČU

V soboto, 8. t.m. bodo odprli v občinski galeriji v palači Costanzi razstavo pod naslovom »Kič, manipolirani okus«. Organizirata jo Nemški kulturni institut v Trstu in mestni buzej Revoltella. Razstava bo odprta ob delavnikih od 10. do 13. in od 17. do 20., ob praznikih pa od 10. do 13. V petek 14. t.m. pa bo ob 19 uri v večji dvorani Nemškega kulturnega instituta, ul. Coroneo 15, razprava o okusih v današnji kulturi. Začel jo bo prof. Gillo Dorfles.

SESTANEK STARŠEV PRI SV. IVANU

Kandidati za svet nižje srednje šole sv. Cirila in Metoda v Trstu vabijo vse starše na sestanek, ki bo 14. 2. 1975 v šolskih prostorih.

Kandidati bodo seznanili starše s programom kandidatne liste, nato pa bodo izbrali po štiri predstavnike posameznih razredov za razredne svete ter dva predstavnika za disciplinski svet, *Sestanek je važen. Udeležite se ga vsi!*

PREŠERNOVA PROSLAVA V DSI

V ponedeljek, 10. februarja bo v dvorani Slovenske prosvete v ulici Donizetti 3/1 ob 20.35

PREŠERNOVA PROSLAVA

Na sporedu je:

1. Govor o Prešernu; govoril bo Toussaint Hočevar o Prešernovem družbenem pomenu.
 2. Kratek koncert goriškega pevskega zbora »Mirko Filej«: zbor vodi N. Klanjšček.
 3. Razglasitev natečaja Mladike za najboljšo novelo leta. Nagrade bo podelil univ. prof. M. Jevnikar.
- Vljudno vabljeni na proslavo!

OBVESTILO

Zaradi pustnih dni se prenese diskusijski večer, ki bi moral biti v četrtek, 13. t.m., v prostorih Slovenske prosvete, ul. Donizetti 3, na naslednji četrtek, 20. t.m.

Pomožno osebje, kateremu pripada eno mesto, se je predstavilo z eno samo listo, na kateri kandidira Granduzzi Guglielmo — šolski sluga v Sesljanu.

Kot vidimo, so starši ravnali zelo moдро in sestavili liste po okrajih, kar je najbolje, saj si bodo le tako zagotovili svoje zastopnike iz raznih šol, da ne bi nihče ostal oškodovan. Zato pa je nujno, da se vsi starši udeležijo volitev in da vsak voli za listo svojega predela. Vsi kandidati so bili zbrani na širših sestankih staršev in smo prepričani, da vsi uživajo popolno zaupanje. Zato tudi pozivamo, da vsakdo odda svoj preferenčni glas tako, da bo v istem predelu zastopanih čimveč šol.

O listah učiteljev nimamo kaj pripomniti, saj menimo, da so vzgojitelji naših otrok dovolj zreli, da lahko sami izbirajo najsposobnejše zastopnike. Zelo pa smo se začudili, ko so nam povedali, da je posilec prve liste učiteljica, ki pošilja svojega otroka v italijansko šolo. Ne vemo, kako je do tega prišlo, dvomimo pa, da bi mogel kandidat, ki svojega otroka ne zaupa šoli, na kateri poučuje, zastopati koristi naše šole.

Podobno je z edino listo pomožnega osebja, kjer so razni sluge od Medje vasi do Zgonika zbrali za predstavnike človeka, ki govori doma italijansko, čeprav žena ni Italijanka in ki seveda ima svojega otroka v italijanski šoli.

Starši so tudi tokrat dokazali svojo zrelost in vse svoje zanimanje za našo najvažnejšo ustanovo in prepričani smo, da bo prav tisti oče ali mati, ki bo vodil naše šolske svete, znal pravilno usmerjati naše šole.

Kar se pa tiče šolskih slug, lahko ugotovilo le to, da se velika večina teh brani sprejeti kakršnokoli odgovornost in tako pride do takih primerov, kot sem jih prikazal.

V nedeljo torej vsi na volitve in oddajte svoj glas kandidatom iz svoje vasi!

n. k.

SESTANEK VODITELJEV POLITIČNIH SKUPIN NA TRŽAŠKI POKRAJINI

V petek 31. januarja so se sestali načelniki političnih skupin na vabilo predsednika Zanettija na tržaški pokrajini in razpravljali o bodočem delu. Razen rednih zadev so v teku pogajanja za uveljavitev novega državnega delovnega sporazuma za pokrajinsko osebje, ki predvideva v delovnih pogojih, posebne pravice sindikalnih predstavnikov in tudi novo mero prejemkov odgovarjajočim današnjim življenjskim stroškom. Na večini sestankov z zastopniki delavskih sindikatov je prisoten kot odbornik za finančne zadeve inž. Milan Sosič, in zastopnik Slovenske skupnosti. Pokrajinska uprava da bi pri razpravah v čim večjem številu sodelovali sve tovalci vseh skupin. Glede vprašanja o uporabi slovenščine v pokrajinskem svetu je inž. Sosič poudaril, da je Slovenska skupnost zahtevala te osnovne pravice v javnih ustanovah, kakor je to vprašanje pred časom prvi sprožil v tržaškem občinskem odboru prav zastopnik Slovenske skupnosti dr. Dolhar. Važnost njegovega nastopa tudi za pokrajino je v tem, da za obe upravi občinsko in pokrajinsko velja isti osnovni zakon, je zaključil inž. Sosič.

SREČANJA O ZAKONSKEM ŽIVLJENJU

Slomškov dom v Bazovici organizira cikel predavanj pod skupnim naslovom »Srečanja o zakonskem življenju«. Doslej so predavali gospa Majda Musek iz Ljubljane (Ljubezen, večni problem človeka), prof. dr. Egidij Košuta (Enakopravnost v različnih družinskih vlogah), gospa Majda Musek (Ljubezen, večni problem človeka - nadaljevanje), in pr. dr. Marijan Šef iz Ljubljane (Telo v službi ljubezni). V petek 7. t.m. bo isti predaval o čudežu življenja in odgovorni ljubezni, v torek 18. t.m. bo predaval dr. Oskar Simčič iz Gorice (Rast družinske skupnosti), v petek 21. t.m. bo okrogla miza o »Vsakdanjem zakonskem življenju«, v torek 25. t.m. pa bo predaval dr. Lojze Škerl (S Kristusom pogumno v življenje). Predavanja so dobro obiskana. Zadnje srečanje bo združeno z mašo in skupno južino. Predavanja so vedno ob 20.30.

Deželni proračun za leto 1975

Deželni odbor Furlanije - Julijske krajine je predložil proračun za leto 1975. Proračun predvideva 127 milijard lir dohodkov, kar je skoro 40 odstotkov več kot v prejšnji poslovni dobi. Označuje pa ga občutno zmanjšanje tekočih stroškov. Varčevanje je bilo možno z zmanjšanjem nekaterih izdatkov, z odložitvijo nekaterih investicij in z revizijo nekaterih prejšnjih zakonov. Glavni del sredstev, ki so na razpolago, bodo torej namenili produktivnim sektorjem in socialnim storitvam, s čimer se nameravajo lotiti gospodarske krize, ki ogroža gospodarstvo Furlanije - Julijske krajine. Značilnosti proračuna za leto 1975, ki sledijo programskim smernicam levosredinske koalicije, do katere je prišlo po dolgi krizi v lanskem jeseni, so orisali predsednik odbora Comelli, odbornik za finance Coloni in odbornik za načrtovanje in pro-

račun De Carli. Proračun prinaša znatno povečanje davčnih in izvedavčnih dohodkov in obenem zmanjšanje tekočih stroškov. Razlika znaša več kot 87 milijard lir, kar je 52 odstotni prirastek v primerjavi s prejšnjim proračunom. Izdatki za tekoče stroške so predvideni v višini 38 milijard lir, kar je nekaj več kot 30 odstotkov, to je skoro 6 odstotkov manj kot v prejšnjem finančnem letu. Postavka za splošne izdatke (osebje, obratovalni stroški in drugi splošni stroški) je padla za skoraj 3 odstotke glede na celotni obseg proračuna. Stroški za socialne storitve so se v odstotkih sicer zmanjšali, vendar pa so v absolutni vrednosti narasli za dve milijardi in 700 milijonov. Močan prirastek pa beleži proračun v postavkah za investicije: sredstva za investicije so namreč narasla za več kot 30 milijard lir, kar je skoro 52 odstotkov glede na prejšnjo poslovno dobo.

Rupa - Peč

Nekaj pekoče resnice...

Morda bo kdo ugovarjal mojim trditvam, češ da so preveč čudne. Vendar se življenje na vasi dejansko tako odvija.

Dosti naših ljudi se boji klicati celo mačka ali psa v svojem domačem jeziku, to je v slovenščini.

Zato tudi imena njih otrok zvenijo vse drugače kot v materinem jeziku. Da ne govorimo o priimkih naših ljudi, bodisi izobraženih ali preprostih. Če pogledamo

VABIMO NAROČNIKE IN BRAVCE

da naj nam pošiljajo v objavo obvestila o kakem dogodku, o katerem želijo, da bi bil javljen v listu, npr. o rojstvih v prijateljskih družinah, čestitke ob doseženi diplomi, o smrtih itd. Obvestila so brezplačna. Večkrat se kdo obrne na uredništvo, zakaj nismo objavili sporočila o kakem takem dogodku. Toda iz tehničnih vzrokov lahko objavljamo samo tista, ki so nam poslana v objavo, sporočena po telefonu itd. Vsa taka sporočila radi brezplačno objavimo, razen če gre za plačan oglas ali osmrtnico.

Uredništvo

v krstne knjige, vidimo, da so imeli vsi brez izjeme popolnoma slovenske priimke.

Zakaj bi jih tudi sedaj ne imeli, ko se tako mogočno trkajo na slovenske prsi.

Resnico poslušati je v današnjih časih od sile težko, kajti premočno bode v oči precej ljudi. Najbolje bi bilo z njimi ravnati tako, kakor burja ali celo vetrič, ki jih obrača, kakor piha. Iz takih ljudi gotovo ne bodo zrastle značajni možje, še manj taki, ki bi bili pripravljeni na žrtve.

Pa še nekaj.

POSVETOVANJE KPI O PROBLEMIH SLOVENCEV V VIDEMSKI POKRAJINI

V četrtek 13. t.m. bo v hotelu »Crystallo« v furlanski prestolnici Viden posvetovanje Italijanske komunistične stranke »O problemih Slovencev v videnski porajini«. Uvodni referat bo imel Paolo Petricig, iz Špeta Slovenov, zaključil pa bo debato poslanec Mario Lizzero. Predsedoval bo R. Pascolat, sekretar videnske federacije. Posvetovanje organizira federacija KPI v Vidnu.

Včasih, ko smo se srečavali z znanci na poti ali pri obiskih v domačih hišah smo se pozdravljali z lepimi domačimi pozdravi. Kako lepo so zveneli: Dober dan, Zbogom, Zdravo, Na svidenje, Srečno in podobni.

Danes jih ne slišimo več. Kako smešno in suženjsko se mi zdi, ko se odrasli in mladi, zlasti dekleta, pozdravljajo s čudno tujko »čau«. Kakor da bi mačka zamijavkala v pozdrav.

Pa brez zamere!

A. B.

—o—

ŠOLSKE VOLITVE

Na vseh slovenskih ljudskih šolah bodo šli v nedeljo na volišča starši vpisanih učencev, učitelji in pomožna osebja.

Volili bodo medrazredne svete in člane okoliškega šolskega sveta. V teh bo šest zastopnikov staršev, šest za učitelje, didaktični ravnatelj in en zastopnik pomožnega osebja. Volišča na raznih šolah bodo odprta od 8. ure zjutraj do 8. zvečer.

Na višjih srednjih šolah so tudi že imeli posvete za izbelo kandidatov v zavodske svete.

Na ponedeljkovem sestanku so za licej starši izbrali za kandidate: prof. Makuca,

učitelja Lojka in časnikarja Marinčiča. Volitve pa bodo 23. februarja.

V isti svet bodo volili tri predstavnike dijaki in šest svojih profesorski zbor. Poleg teh bo član sveta tudi ravnatelj in en predstavnik pomožnega osebja.

SKPD »Mirko Filej« iz Gorice vabi vse vesele in žalostne na

VESELI POPOLDAN

na pustno nedeljo, 9. februarja, ob 16. uri v Katoliškem domu.

Igral in zabaval nas bo ansambel TAIMS z Opčin. Po prireditvi se bo zabava nadaljevala v mali dvorani Katoliškega doma.

FEBRUARSKO VREME

Te dni živimo že v začetku prave pomladi. Stari ljudje pravijo, da je bilo podobno toplo vreme ob takem letnem času zadnjikrat pred sto leti. Potem so se v februarju pojavljale hujše zime.

Letočni februar pa se napoveduje s spremenljivim vrenenom v posameznih tednih.

Slovenski šolniki zahtevajo doklado za dvojezičnost

Na zadnji seji Sindikata slovenske šole je predsednik Sirk poročal o vlogah Sindikata na deželno šolsko komisijo za udeležitev položaja nekaterih šolnikov.

Člane odbora je seznanil z zahtevo o priznanju pravice slovenskim šolnikom do doklade za dvojezičnost. S tem v zvezi je bil govor o zakonskem osnutku deželnega svetovalca dr. Draga Štoke, po katerem bi dežela morala slovenskim šolam povračati stroške, ki jih imajo zaradi dvojezičnega poslovanja. Sindikat je mnenja, da je ta osnutek pomanjkljiv in da je to vprašanje mogoče zadovoljivo rešiti samo s takšnim zakonom o dokladi za dvojezičnost, kot velja za deželo Južni Tirol. Ta zakon (z dne 23. oktobra 1961 št. 1165) namreč določa, da imajo pravico do posebne doklade za dvojezičnost vsi državni uslužbenci, katerih delo zahteva znanje nemščine.

Sindikat pričakuje, da bodo pristojna obla-

stava upoštevala breme, ki ga dvojezičnost nalaga slovenskim šolnikom zaradi obilnega dodatnega dela v šoli, ki nastaja s pisanjem dvojezičnih zapisnikov, poročil, profilov, spričeval itd. V nasprotnem primeru bo Sindikat primoran zaščititi pravice svojih članov z ustrežno akcijo.

Predsednik Sirk je nadalje poročal o sestanku, ki ga je šolski skrbnik sklical v zvezi z zahtevo sindikata, kateri so se pridružile tudi italijanske šole, po odpravi popoldanskega pouka na slovenskih srednjih šolah. Na tem sestanku, ki se ga je udeležila tudi pokrajinska odbornica Marija Ferletič, so ugotovili, da za letošnje šolsko leto ne bo mogoče, kljub prizadevanju šolskih oblasti, odpraviti popoldanskega pouka. Sprememba vozniških redov javnih prevoznih sredstev, zlasti vlakov, zahteva mnogo časa. Vendar so na tej seji preučili možnost začasnih ureditev tega vprašanja z organizacijo dijaških menz in nadzorstva dijakov nižjih srednjih šol v času med jutranjim in popoldanskim poukom ter po končanem pouku in odhodu avtobusov, oziroma vlakov.

V zvezi z organizacijo rednih habilitacijskih tečajev za poučevanje na srednjih šolah, Sindikat opozarja vse prizadete na ministrsko okrožnico z dne 16. januarja 1975, objavljeno v uradnem listu št. 17. Rok za vlaganje prošnje je 30 dni od njene objave. Tisti šolniki, ki so za te tečaje vložili prošnje leta 1972, pa morajo ponovno izjaviti, da nameravajo tečaje obiskovati in odposlati obrazec B.

Ob zaključku seje so odborniki preučili teme, ki so jih člani predlagali za prihodnji seminar za slovenske šolnike ter so v glavnih potezah sestavili ustrežni program.

Septembrske glasbene prireditve v Gorici

Goriško glasbeno društvo »C.A. Seghizzi« je že na delu s pripravami za septembrsko mednarodno glasbeno srečanje.

V dnevih od 16. do 18. septembra se bodo zbrali v Attemsovi palači na Kornu glasbeni strokovnjaki iz raznih evropskih držav, ki bodo razpravljali o umetniški dejavnosti skladatelja G. P. Palestrine. Nato bo že običajno, letos štirinajsto mednarodno tekmovanje pevskih zborov.

Sporod bo razdeljen, kakor dosedaj, na izvajanje polifonskih in folklornih skladb,

in sicer v treh oddelkih: moški zbori, ženski in mešani.

Organizatorji teh pevskih nastopov so za letos izbrali novost, da mora vsak zbor izvesti eno Palestrinovo skladbo, druge pa po lastni izbiri iz polifonskih del kakega svojega domačega mojstra.

V razsodišču bodo imeli mesto zastopniki vsake države, odkoder bodo prišli pevski zbori.

Letos bodo zastopani tudi zbori iz Poljske, Romunije in Avstrije.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Gostovanje novogoriškega Primorskega gledališča v Trstu s »Hlapcem Jernejem«

V nedeljo je gostovalo v Kulturnem domu novogoriško gledališče s Cankarjevo novelo »Hlapec Jernej in njegova pravica«. Za oder jo je priredil Jože Babič, medtem ko smo že pred leti videli Skrbinškovo in Delakovo dramtizacijo, in morda še kakšno, manj znano. Če bi te dramtizacije primerjali med seboj, res ne vem, kateri bi dali prednost. Skrbinškova je morda najmanj vsiljivo tendenčna, Delakova je zelo kolektivna igra in tedaj, ko smo jo gledali v Trstu, je povsem odgovarjala usmerjenosti takratnega našega gledališča. Babičeva sloni še bolj kot ostali dve na hlapcu Jerneju in je nekak recitativ od začetka do kraja.

Sicer pa je zelo težko dramtizirati to novelo. Njeno gibalo sloni na nasprotju med pisano in nenapisano postavo. Hlapec Jernej, ki je 40 let delal na Sitarjevini, je pustil v tem gruntu svoje moči, svojo ljubezen in srčno kri. Jasno je, da bi moral imeti tu tudi neko pravico, pravico življenja do smrti, če nič drugega. To je nenapisana pravica.

Pisana pravica pa je, da je zdaj gospodar kmetije mladi Sitar. Nihče mu te pravice ne more vzeti in osporavati. Povsod na svetu je neko dedno pravo, ki spoštuje lastnika tako, da mu da na prosto voljo odločitev, komu bo zapustil svoje imetje. In stari Sitar zapusti svojo kmetijo svojemu sinu. Gospodar postane tako Sitarjev sin. To je napisana pravica in postava.

Danes bi razsodili, da ima hlapec Jernej pravico do pokojnine, ki bi jo užival lahko na stara leta na kmetiji. Pokojni gospodar bi mu lahko tudi zgovoril kot v hiši do smrti. A gospodar posestva ne bi bil. Vendar Jerneju to ne gre v glavo, da ni on gospodar, ki je drevo zasadil, da je zraslo. Delal je in prislušil gospodarju toliko, da je kmetijo povečal. On je prepričan, da je on zdaj, po smrti gospodarja. In ker ne najde nikjer te svoje pravice zažge hišo. Ljudje so ogorčeni in vržejo Jerneja v ogenj.

Režija je morala tedaj to nasprotje med tema postavama prikazati na odru. Navadno so izbirali to novelo bolj v politično tendenčne namene. Uprizarjale so jo različne socialistične in komunistične stranke, v prepričanju, da gledavci ne razmišljajo toliko o vsebini novele, o lastništvu, o napisani in nenapisani pravici, ampak gledajo samo predstavo in se navdušujejo za Jernejevo pravico. Cankar je to novelo napisal v trenutku, ko se je upiralo vse v njem. Babič je dal režijsko predstavi le nekak tekoči ritem, ni se pa toliko poglobljal v posamezne vloge. To je res nekaka freska. Tako bi mogel na primer prikazati mater s slepim otrokom mnogo bolj pretresljivo kot jo je, ali pa zbor sodnikov in podobno. Hlapec Jernej je ohranil tisto značilno pojočo besedo, ki postaja v tako dolgem delu malce utrudljiva. Vendar je to tipično njegova interpretacija, ki je značilna za vse njegove številne deklamacije, ki jih je imel že toliko.

Glavno in edino vlogo, je imel Stane Raztresen v hlapcu Jerneju. Treba je občudovati njegov spomin, ki je ohranil vse dolgo besedilo

in se ni niti enkrat zmotil ali zataknil. Njegova vloga je morda nekoliko monotona. Morda bi mogel prikazati Jerneja na pogrebu vendar se pri močeh, čeprav je bil že takrat star, nato pa bi mogel pešati od scene do scene in priti do konca, že povsem utrujen in onemogel. Saj je bil v ječi, celo dvakrat, uklenjen, za njim je bila silno dolga pot na sam Dunaj in potem vračanje nazaj. Na koncu bi mogel biti na smrt utrujen in bi v svoji nemoči in obupu naredil še zadnje deyarje. A sicer je bil to lep lik, ki ga je ustvaril Raztresen, lik človeka, ki terja svojo pravico do konca življenja.

V drugih vlogah so še nastopili: mladi Sitar je bil Iztok Jereb, ki je svojo prvo vlogo bolje odigral kot drugo, to je mladega sodnika. Zelo dobro je oblikoval vlogo gostača in popotnika Matjaž Turk. Župan in župnik je bil Tone Šolar, ki je obe vloge dobro interpretiral. Župan je bil avtoritativen, župniku pa bi mogel dati še nekaj človeške topline. Bil je morda preveč mehaničen. Potepuha in pastirja je igral Ivo Barešič s precejšnjo sigurnostjo. Jezični doktor je bil Ernest Zega, šalander in bradač Janez Lavrih, pijani kmet pa Stane Leban, ki mu je znal dati precej sigurnosti in karakterizacije. Sitarica je bila Breda Urbič, dekla Metka Franko, ženska z otrokom Dragica Kokot-Šolar, mlada mati pa je bila Tea Glažar.

J. P.

ZIVLJENJE V DSI

Po občnem zboru so si odborniki razdelili razsežnostjo: s temnimi toplimi toni blagega funkcije takole:

Predsednik - Jože Peterlin, podpredsednik - Martin Jevnikar, Tajnica - Julka Štrancar, organizacijski tajnik - Sergij Pahor, blagajnik - Marcel Petkovšek, stik z javnostjo - Saša Martelanc in Dušan Černe, mladinsko vprašanje - Ivan Bužecan. V odboru sta še Lojze Škerl in Franc Mljač.

Zadnji ponedeljek je bil posvečen vprašanju našega Krasa. Najprej je dr. Drago Štoka obširno govoril o zakonskem osnutku, ki so ga dobili deželni svetovalci v pregled. Nato je Karl Grgič iz praktičnega vidika ocenil ta načrt in ga zavrnil. Nato pa je še dr. Egidij Vršaj kot pravnik in ekonom govoril, kaj nam ta zakonski načrt prinaša, opozoril je na njegove šibke točke in opozoril poslušavce na to, da moramo biti zelo previdni. Po teh govorih, ki so bili iznešeni v obliki okrogle mize, se je oglasilo zelo veliko ljudi in je kritiziralo načrt in ga kratko in malo zavrnilo. Nazadnje je dr. Drago Štoka povzel mnenje udeležencev in dejal, da moramo vsi Slovenci paziti na to »zaščito«, ki nam jo vsiljujejo in je spomnil na Belcijev zakon, s katerim se je ta »zaščita« začela. Treba je vse storiti, da se zakon dopolni in dobi drugačno obliko.

Predsednik je potem povabil vse na Prešernovo proslavo, ki bo prihodnji ponedeljek in zaključil večer.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE v Trstu priredi za nedeljo, 9. februarja, ob 14.30 v Kulturnem domu v Trstu

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

Zabavni program na odru se prične ob 15.30.

Nova številka revije »Mladje«

Pred kratkim je prispela v Trst nova, 16. številka koroške revije »Mladje«, ki izhaja zdaj šapilografirana. Na uvodnem mestu je objavljena reportaža Florjana Lipuša »Izjava«. To je nekak komentar k aktualnemu koroškemu dogajanju v značilnem Lipušovem slogu, polnem jedkosti in namigov ter pretiravanj, katerih namen je poudariti aktualnost določenih problemov in usmeriti nanje reflektor. Privoščiči si tudi takoimenovane »Jugoslovane«, turiste iz Slovenije, ki po njegovih besedah nakupujejo v celovških samopostrežnih trgovinah srajce ali predpasnike v koroških barvah, spominke, miki-miške in vrtno palčke, ne zmenijo pa se za probleme koroških Slovencev in dajejo izjave za tesnejše stike s Celovcem.

Sledi članek »Frava mora di Creina«. Ta čudni naslov, pomešan z latinskimi oziroma italijanskimi izrazi za Kranjsko, je očitna zafrkancija na ljubljanske literate, ki so dvorili avstrijskemu konzulu in ga častili, medtem ko so se dogajale znane stvari v zvezi z napisnimi tablami in protislovensko gonjo na Koroškem.

Horst Ogris, ki je znan kot časnikar, je objavil v koroškem nemškem narečju dramtizirano reportažo »Bilderbogen aus Kärnten« (Slikanica iz Koroške), prav tako nekak komentar k političnemu dogajanju v koroški deželi v zvezi z odstranjevanjem krajevnih napisov in neizpolnjevanja manjšinskih določb, kot so navedene v sedmem členu državne pogodbe. Lev Detela piše o pesmih avstrijskega pesnika Christiana Wallnerja, ki je zastopan s svojimi pe-

smimi v tej številki »Mladja« v prevodih. Pavel Zdovc je prispeval esej o dijaških listih, ki ju izdajajo koroški dijaki. Janko Messner pa ocenjuje knjigo Irene Žerjal »Tragedijico na grobljah« in pravi med drugim, da je ta knjiga napisana z avtorično krvjo: resnično, z nepopustljivo prizadetostjo. Pravi tudi, da je »Irena Žerjal izjemno občutljiva struna z izjemno tonsko ženskega hrepenenja in s svetlimi bolečimi toni ranjene ženskosti. Le nasičenih tonov osrečujoče radosti, duševne skladnosti ni med njimi. Kolikor je v njej radosti, se ji tvegano naceja iz čistega frfotajočega hrepenenja«. Še posebno aktualno noto daje tej številki Mladja zelo zanimivo poročilo o kurdskega narodu, ki se sam označuje za največo narodno manjšino na svetu. Poročilo je napisal član in funkcionar »Demokratske stranke Kurdstana« Fadel Mulla-Khalil, ki je dve leti študiral v Ljubljani, od leta 1968 pa živi na Dunaju. V poročilu prikaže kurdske dežele in narod s kratkim zgodovinskim pregledom vred in tudi s kratkim prikazom kurdskega slovstva in jezika. Članek opozarja na tragedijo kurdskega naroda, ki je razdeljen na pet držav, a v nobeni nima pravih narodnih pravic. Članku je dodan seznam literature o Kurdi in objavljeni so tudi prevodi treh kurdskih pesmi. Kratek povzetek članka je objavljen v nemščini.

Naj še omenimo, da sta objavila v tej številki Mladja izvirne pesmi Gustav Januš in Valentin Polanšek. Objavljenih je tudi nekaj reprodukcij risb Valentina Komana. f.j.

Boris Pahor

MINI DNEVNIK

7. decembra

Rabin mi je telefoniral, da je vnedeljo zadržan in da ne bo mogel priti. Moram priznati, da mi ni bilo žal, čeprav bi me utegnila zanimati preteklost hebrejske skupnosti v Livornu.

Matičetovega sem predstavil jaz. Rekel sem, da nabira narodno blago že od časa, ko je obiskoval nižjo gimnazijo, to je obično tridesetletje. Vendar je zdaj svetnik Akademije v Ljubljani in skupaj z italijanskimi in drugimi znanstveniki proučuje ljudsko književnost.

Branje izvornih pravljic in pesmi je bila za udeležence pravo odkritje. Posebno zgodba o »Materi, ki je hotela ubiti svojega otroka«, zgodba, ki je izšla v *Zalivu* in jo je v italijanščino prevedla prof. Nada Pertot, je učinkovala s svojo nazornostjo in izdelanostjo.

Profesor Niccolini je zatem govoril o Ciganih. Nadomeščal je bolno dr. Mirelo Kärpati. Vsekakor se nam je prof. Niccolini razodel kot vsestransko pripravljen in zavzet govornik. Vitek in uren je malone hipnotiziral dvorano. Ko je govoril o Ciganih, je zmeraj rekel: »MiCigani«, ker se je bil pociganil s krvavim obredom, ki ga zahteva ciganski ritual. Nihče si ne bi mogel misliti, da ima pred sabo duhovnika. Pri kosilu mi je potem zaulpal: »Moj oče je bil socialist, ko pa sem se odločil za duhovniški stan, je pripomnil: Kar pojdi za farja, a tistega dne, ko boš začel zagovarjati gospodo, daj slovo duhovniškemu poklicu!«

Moram reči, da je bil prof. Niccolini najbolj dragoceno razodetje tega tečaja. Poslal mi bo tekst svojega referata. Tudi on kakor Ulderik operira s strukturalističnimi izrazi, a to, kar pravi, je najčistejši humanizem. Zaključil je referat z besedami Cigana Spaza, ki je zaprt že nekaj let. (*Zaliv* je prinesel nekaj njegovih pesmi.)

idem, zvečer

Referat, ki naj bi ga imel jaz, sem dal na seznám, da bi z njim vskočil v primeru, ko bi kateri od predavateljev odpovedal. No, slušatelji so zahtevali, naj jim predavam popoldne. Naslov referata: *Frustracija in alienacija pri človeku, ki čuti, da je drugačen*. Rekel sem, da bom zelo kratak, a potem je šlo neopazno mimo skoraj tričetrt ure. Poudaril sem, da pride otrok v šolo z že določenim habitusom. Jezik ni samo sredstvo za sporazumevanje, ampak pogled na svet. Jezik je Weltanschauung. Otroci, ki je navezan na očetovski princip, v šoli, ki raznaroduje, isti otrok ne najde v učitelju nadaljevanje očeta, ampak sodnika, ki ga kara in večkrat obsodi zavoljo prekrškov, ki so otroku nerazumljivi. Obsojen je zavoljo rabe besed, ki jih je prevzel od staršev. Takrat postane krivec, ne ve pa, česa je kriv. Frustracija, ki se bo spremenila v travmo. Zakaj mati, ki bi morala biti zatočišče, je prav tako frustrirana kot on. Otroci se počasi zapira, je introvertiran. Večkrat se zgodi, da se njegova alienacija spremeni v duševno bolezen. Imamo primere, ko se je duševno ravnotežje prevesilo in je bilo treba m'ade-ga človeka hospitalizirati.

Nepovezano sem razpredal dalje in vnesel tudi več osebnih zgledov. Res, sem rekel, da so doživlja za časa črnega terorja ekstremni primeri, a razvoj travme je v bistvu isti.

8. decembra

Že včeraj je prišla z ministrstva voditeljica urada, ki organizira tečaje za profesorje višjih srednjih šol. Čestitala je Niccoliniju in Matičetovemu, meni pa se je zahvalila za organizacijo. Lepo. Morebiti je osebno prišla, da se na kraju samem

prepriča, kakšen je videti tak, tako nenavaden tečaj, a doživela na akademski ravni prikazano kulturo nepriznanih narodnostnih skupnosti. Upati je, da gre za dober začetek!

Danes pred koncem seminarja je Antonella Sa'vietti z živimi potezami narisala zgodovino Kataloncev na Sardiniji. Alghero. Kakor pri Albančih je tudi tukaj veljala ugotovitev, da smo popolni ignoranti. Poznamo zgodovino na podlagi šablonskih stereotipov.

Selvietti je pesnica, ki je dobila že številne nagrade za svoje stihe. K nam je prišla iz Barcelone, kamor je morala potovati, preden je prišla v Livorno. Pravi, da se jim je v Algheru posrečilo, da so najpoprej vpeljali katalonščino v cerkev.

Pri diskusiji jo je neka profesorica vprašala, če ne vidi nevarnosti, da se taka jezikovna politika s pomočjo Cerkve prevesi v povezavo z nazadnjaškimi silami. Odgovorila je, da je Cerkev bila samo začetek, zdaj imajo že uspehe tudi na šoli. Jaz pa sem pripomnil, da je socialist Vivante (*Irredentismo adriatico*) trdil, da se nobena ogrožena narodna skupnost ne more rešiti brez pomoči Cerkve. Vprašanje levičarskih strank je, sem rekel, da boj za uveljavljanje ogroženega jezika prenesejo na druga področja!

Ob slovesu so se profesorji zanimali, kdaj bodo še povabljeni na podoben tečaj. Nagovarjali so me, kakor da jih jaz lahko spet povabim! Čeprav so se obračali na napačen naslov, mi je bilo všeč, da se je teden, posvečen etničnim skupnostim tako sijajno posrečil. Manjkala sta do'ina Aoste in Južni Tirol, a na moje vabilo sta obljubila pristane, potem pa pozabila, prositi pa nisem hotel. To sta dve skupnosti, katerima se razmeroma dobro

godí, zato jima ni dosti mar za taka srečanja. Žal pa mi je za Hrvate iz Moliseja. Pisali so mi, da bi lahko poslali referenta za 5. december, jaz pa sem imel tisti dan že dva predavatelja, ki ne bi mogla priti kak drug dan. Potrebno bo Hrvate povabiti drugič!

8. decembra, v vlaku

Danes je praznik rajne mame. Marija. Nekoč sem jo na ta dan razveselil, a je potem zavoljo tistega veseja dolgo časa bridko žalovala.

Od Piromallija sem se hitro ločil, ker moram v Trst, če hočem, da *Zaliv* izide pred božičem. Ko sem telefoniral Živki, naj stavca podreza, je odgovorila, da je videti, kot da mu ni dosti mar.

Berem v *Corriere della sera* članek Ulderica Bernardija o srečanju v Livinallongo, po ladinsko Fodóm. Njegovi stavki tu pa tam spominjajo na njegovo predavanje. Neke svojevrsne logične pesem je v njegovem podajanju. Mladi profesorji so videli v tem težnjo ad captandam benevolentiam. Pa so se motili. Ulderico je čista evangejska duša. Njegovo prepričanje v to, kar pravi, je tako globoko, da je morebiti komu videti nekako samovšečno. Zgrešena perspektiva.

(Dalje)

—o—

TONE MIHELIC BO RAZSTAVLJAL V OBČINSKI GALERIJ

V kratkem bo priredil slikar Tone Mihelič razstavo v občinski galeriji v Trstu, skupaj z nekim drugim slikarjem.

Zadnji čas je imel nekaj razstav v nekaterih severnoitalijanskih mestih. V svoji skromnosti »pozabi« informirati naš tisk o svojih razstavah, na katerih je prikazal zlasti slike, ki jih je naslikal lani med bivanjem v Parizu.

V Mariboru je umrl znani in zaslužni literarni zgodovinar ter ravnatelj tamkajšnje študijske knjižnice prof. Janko Glazer.

Plovni kanal Donava-Sava-Jadran skozi Slovenijo

Zastopniki Slovenije, Furlanije - Julijske krajine in Veneta so na Bledu podpisali dokument, ki zadeva sodelovanje pri uresničevanju navigacijskega kanala Donava - Sava - Jadran. S podpisom dokumenta so se republika Slovenija in deželi Furlanija - Julijska krajina in Beneška obvezale, da svojima vladama predložijo omenjeno pobudo in da pospešijo — posebno še v krajevnem merilu in na tehnični ravni — že vzpostavljene stike in sodelovanje. Z dokumentom je bil tudi potrjen mandat meddrželnemu konzorciju, da nadaljuje z delom za uresničitev pobude.

Podpredsednik odbora De Carli je izrazil zadovoljstvo, da je prišlo do podpisa skupnega dokumenta ter je poudaril pomembnost, ki ga ima za deželo Furlanijo - Julijsko krajino, uresničitev plovnega kanala. Ta bi namreč omogočal hitro in neposredno zvezo med severno Evropo in Jadranom po vodni poti. Edinole tako si bo severnojadransko področje lahko zagotovilo močno vlogo v izmenjavah med Vzhodom in Zahodom in obenem omejilo posledice, ki bodo nastale po uresnitvi kanala med Renom in Donavo. Načrt je brez dvoma ambiciozen — je dejal De Carli — in za njegovo uresničitev bo treba brez dvome premostiti velike ovire, zlasti še v se-

danjem trenutku gospodarske krize, vendar ga je treba odločno voditi naprej zaradi njegovega velikega mednarodnega pomena, zlasti pa še, ker bo s plovnim kanalom moč valorizirati celotno področje Severnega Jadrana.

V dokumentu vse tri zainteresirane ustanove poudarjajo pomen jadranskih pristanov pri širjenju trgovinske izmenjave, kar je še zlasti očitno spričo bližnjega ponovnega odprtja Sueškega prekopa. Nadalje dokument ugotavlja, da postaja kanal Donava - Sava - Jadran realna zahteva za ponovno uravnoteženje Srednje Evrope v gospodarsko - teritorialnem smislu. Zato bodo organi obeh dežel in republike Slovenije — v okviru svojih razvojnih načrtov — nadaljevali s študijskim delom tako v tehničnem kot tudi gospodarsko - utemeljevalnem smislu za uresničitev načrta. Vladama obeh držav bodo predlagali, naj bi načrt upoštevali kot meddržavni načrt, obenem pa naj bi z njim seznanili tudi pristojno agencijo Združenih narodov. Končno so se deželi Furlanija - Julijska krajina in Veneta ter republika Slovenija sporazumele, da se sestanejo vsaj enkrat na leto, da preverijo stanje in možnosti v smislu podpisanega dokumenta.

ŠAH

Dekle z zaprtimi očmi

7

Napisal Pierre L'Ermite

Prevedel Lovro Sušnik

Vse kaže, da se je profesor Adolf Andersen iz Bratislave vdajal šahu kot pedagogiki. Njegovo »nesmrtno« zmago nad Kiserickijem občuduje že peta generacija šahistov.

V dobi krize vrednot in veličin se nam zdi samo umestno, če »nesmrtno« zmago dopolnimo z nič manj »nesmrtnim«, čeprav manj znanim porazom, ki mu ga je (leta 1859) prizadejal Lange. Saj partija, ki jo tako vseskozi prešinja navdih in katere poteze nas ob ponovnem preigravanju vsakokrat vnovič očarajo in presenečajo, ne bo zlepa zbledela.

ANDERSSSEN - LANGE

Španska otvoritev

1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lb5 Sd4, 4. Sd4: ed4:, 5. Lc4 Sf6, 6. e5 d5, 7. Lb3 Lg4, 8. f3 Se4!, 9. 0-0.

Strah pred napadom, kateremu bi bil beli izpostavljen po 9. fg4:, je več kot upravičen. N. pr.: 9. fg4: Dh4+, 10. g3 Sg3, 11. hg3: Dh1:+, 12. Ke 2 Dg2+, 13. Ke1 Dg3:+, nakar bi črni v pravem trenutku igral še d3 in Lc5.

Z igrano potezo bi beli rad prišel do materiala brez tveganja. Črni mu želje ne bo uslišal.

9. ... d3! (odpre diagonalo b6-g1 za svojega lovca, obenem pa ohromi razvoj belega), 10. fg4: Lc5+, 11. Kh1 Sg3+, 12. hg3: (tako ostane beli kralj na prepihu med diagonalo, kjer oblastno gospoduje črni lovec in h-linijo, za katero se bo že z naslednjo potezo vnel strašen boj)

12. ... Dg5 (grozi 13. ... Dh6+, a prikuje tudi belega kmeta na svoje mesto g4. Naslednja poteza bo pokazala, da to ni malenkost), 13. Tf5 h5!! (mobilizira za napad še trdnjavo. Odgovor belega je izsiljen), 14. gh5: Df5:, 15. g4 Th5:+!!, 16. gh5: De4, 17. Df3 Dh4+, 18. Dh3 De1+. Beli se vda.

Na 19. Kh2 sledi znani mat: 19. ... Lg1+, 20. Kh1 Lf2+, 21. Kh2 Dg1 mat.

—o—

DVA KONGRESA O »LETEČIH KROŽNIKI«

V Kaliforniji in v Braziliji so te dni zborovali »ufologi«, ljudje, ki se resno ukvarjajo s preučevanjem »neznanih letečih predmetov«. V Kaliforniji so zborovali strokovnjaki, v Braziliji pa diletanti, a oboji so dokazovali, da stvar »ni kar tako« in prednašali dokaze o pristajanju letečih krožnikov na Zemlji, čeprav ni verjeti vsem takim poročilom. Nekaterih dejstev pa se po njihovem ne da zanikati.

»Ali dobro tekne, gospodična...!«

« ... »

»A kaj pa s pijačo...? Manjka vam

« ... »

vinčka...«

»Vem v gasi tu zraven za vinsko klet, kjer se dobi že taka kapljica, da je kaj!«

»Ali mi hočete dovoliti, gospodična, da vam jo ponudim za pokušnjo...?«

« ... »

»O, zato še nimate nobene obveznosti!...«

Nenadno se Rozalini posveti. S sosedne ravne strehe so se že smejali zidarji, opazujoč začetek sovražnosti.

Rozalina se sunkovito dvigne... stopa... stopa... ne vedoč, kam gre, ker ne pozna Pariza. In se ne ustavi prej kot v Luksemburškem vrtu; njene vznemirjene oči ugledajo spet družine, otroke, ljudi, ki so njene vrste... klopi, kamor bo lahko sedla, kot misli, ne da bi jo — vsaj ob tej uri ne — kdo kar tako ogovoril.

Tu je zdaj pri Medicejskem vodometu. A komaj sedi eno minuto, že priteče paznica in zahteva od nje plačilo za klop.

Obogih 23 frankov 75 centezimov!...

Čedalje bolj premišluje.

Bila je v očitni zadregi.

Treba ji je kaj za življenje... in sicer *ta koj*. Zdaj ji ne ostaja več kot vsota, s katero si lahko plača svojo zadnjo noč v hotelu.

Potem pa jo končno čaka — neizogibna cesta; a kaj pomeni cesta v Parizu za dekletke njenih let, o tem se je vsaj površno pravkar sama prepričala.

Torej?... Torej?...

Rozalina dvigne oči proti nebu.

Na stoletnih drevesih žvrgole in frfotajo ptice. Zanje je življenje enostavno, lahko, takšno kot ga je Bog uredil.

Tukaj pa je stopila v izumetničenost in zamotanost mesta, kjer mora človek vedno imeti denarnico v roki, če hoče sestiti, jesti, leči, si ustanoviti ognjišče, vzgajati otroke.

Mimo se sprehajajo mlade in lepe mamic, ljubki otročiči, dovilje s trakovi... Te matere imajo denar.

Denar ni vse. Toda v gotovih trenutkih življenja ga moraš imeti. Davi je imela na ponudbo pošten način, da pride do njega.

Odbila ga je rezko, misleč, da se lahko dobe zanjo tudi drugi prav tako pošteni načini za zaslužek. No, sedaj je pritisnjena ob zid... Nima nič... ne vidi pred seboj nič.

In vse jo vodi zopet nazaj k tako nepričakovani ponudbi župnika pri Sv. Frančišku Saleškem.

»Kako prav so imeli naši očetje v svojih starih pregovorih!... Studenec, ne bom je pil, tvoje vode!...« je vzkliknila.

Zdaj pa je postajal ta studenec njena edina rešitev.

...Nič ne maraj, moja uboga Rozalina!... Ti si nekdaj gledala na življenje s precej drugačnimi očmi!... Toda ti nisi prva... in ne boš zadnja, ki doživlja taka presenečenja... Nič ne maraj! ... Ne glej življenja v sanjah... Življenje je *kruta stvarnost*. Ne daj se vplivati od lahkega diletantstva tistih, ki bodo, sedeč v ozadju prijetnega salona z nogami v razkošnih copatah in v zavesti svojega imetja na tekočem računu v Franciji ali v tujini, obsojali Rozalino de Cressy, ker je postala hišna... Le-ti ne vedo, kaj pomeni biti lačen. Ti pa si bila pravkar lačna... in boš zopet lačna, še nocoj...

Končno pa si ti kristjanka... Božji Sin je postal sam delavec... in prišel je na svet, da služi... Zakaj ne bi služila tudi ti?... Daj, Rozalina, vstani in pojdi!...

— — — — —
Proti pol sedmim zvečer stopa spet po stopnicah pri Sv. Frančišku Saleškem, da pogleda na slepo srečo, če je gospod župnik še tamkaj.

(Dalje)

Nesprejemljiv predlog

(Nadaljevanje s 1. str.)

ljem Kopro in Buj, pomeni, da Vatikan dejansko sprejema tezo o začasnosti londonskega sporazuma, se pravi stališče izrazito propagandne in demagoške narave, ki nima ničesar skupnega s koristmi katoliške Cerkve in religije.

Glede na vse to, se nam zdi zelo čudno in skoraj ne moremo verjeti, da je apostolski administrator msgr. Janez Jenko predlagal pristojni oblasti v Vatikanu, naj ustanovijo škofijo, ki bi obsegala ozemlje SR Slovenije, ki je bilo priključeno Jugoslaviji z mirovno pogodbo in naj bi se še vedno ohranila apostolska administratura na Koprskem. Takšen predlog je po našem nesprejemljiv, kar dejansko priznava začasnost londonskega sporazuma in je v skladu z željo tistih krogov v Trstu, ki komaj čakajo, da msgr. Jenko zapusti Koper.

Kolikor je znano, takšen predlog tudi ni v skladu z vsebino vloge, ki so jo podpisali vsi slovenski primorski duhovniki in jo dostavili Sv. sedežu, oziroma papežu Pavlu VI. ter po dveh letih niso prejeli niti odgovora (kot zvemo iz omenjenega članka v Mohorjevem koledarju).

Vprašanje ustanovitve nove škofije ni torej zadeva, ki zanima samo Cerkev, temveč je tudi izrazito politične narave. Če ni mogoče doseči poštene rešitve, naj raje vse ostane pri starem.

pohištvo

VABIMO cenjene odjemalce naj obiščejo NOVO TRGOVINO S POHIŠTVOM v Ulici Castaldi 3 v Trstu - Tel. 762966 (pri Trgu Garibaldi).

OGLEDALI si bodo med drugim edino razstavo na Tržaškem vseh vrst izdelkov z n a n e TOVARNE M E B L O (kmečke dnevne sobe, skrinje, kmečki koti itd.) in velik izbor kuhinj Podjetja CUMINI.

KOZMAN